

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 15

от редовно заседание, състояло се на 05.05. 2015 г.

ПРИСЪСТВАЛИ: Анна Хаджиева, Анюта Асенова, Георги Лозанов – председател, Иво Атанасов

ОТСЪСТВА: Мария Стоянова

Начало на заседанието 11:00 часа, водено от Георги Лозанов – председател на СЕМ. Протоколист – Магдалена Сергиева

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад на Дирекция «Специализирана администрация – НЛРПР» за осъществено наблюдение на програмите «БНТ1», «БТВ», «Нова телевизия», «Алфа ТВ» и «Скат» при отразяване случая на насилието над новородено дете (23-26 април)

Вносител: Ант. Лозенска.

2. Доклади на Дирекция «Специализирана администрация – НЛРПР»:

а) за влязло в сила решение на Съвета за електронни медии № РД-05- 19/04.02.2014 г. за издаване на лицензия за доставяне на радиослужба и разрешения за осъществяване на радиодейност в гр. Смолян.

б) по заявления от «Радиокомпания Си.Джей» ООД, постъпили в Комисията за регулиране на съобщенията на основание чл. 30, т 12 на Закона за електронните съобщения и във връзка с чл. 32, ал. 1, т. 18 на Закона за радиото и телевизията;

Вносител: Ант. Лозенска.

Докладва: Ем. Станева.

3. Доклади на Дирекция «Специализирана администрация – НЛРПР» по административно-наказателни производства АУАН №№: НД-01-06, НД-01-72, НД-01- 73, НД-01-74, НД-01-97 и НД-01-99/2015 г.

Вносител: Ант. Лозенска.

Докладва: Дор. Петрова.

Разни

Георги Лозанов откри заседанието и подложи дневния ред на обсъждане.

Предложения:

1. Като т. 1а да бъде разгледан доклад от Диляна Кирковска за осъществен надзор на предаването Дикoff, Нова телевизия, във връзка с мониторинг на СЕМ и постъпили сигнали от БХК и Фондация здравето на ромите.

2. Като т. 1б да бъде разгледан доклад за задължителни указания за “Вава Тур” ЕООД.

3. В точка Разни: писма от генералния директор на БНР в отговор на запитване от СЕМ; писмо от Българската болнична Асоциация по повод отразяване случая Софиямед; искане от Нова Броудкастинг Груп по ЗДОИ.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа “за”: прие дневния ред с допълненията.

ПО ТОЧКА ПЪРВА: Доклад на Дирекция «Специализирана администрация – НЛРПР» за осъществено наблюдение на програмите «БНТ1», «БТВ», «Нова телевизия», «Алфа ТВ» и «Скат» при отразяване случая на насилието над новородено дете (23-26 април)

Настоящият доклад обобщава данни по фокусирано наблюдение върху отразяването на случая с акушерката, за която се твърди, че е пребила новородено. Наблюдавани са програмите: «Нова Телевизия», БТВ, ТВ 7, БНТ, „Алфа” и „СКАТ” за периода 23 - 26 април 2015 г. Трагичният инцидент е отразен приоритетно в актуално-публицистичните предавания и като водеща новина в информационните емисии на 23, 24 и 25 април 2015г.

Изводи:

1. Първият въпрос, свързан с темата за личната неприкосновеност, е показването на снимка на акушерката, привлечена от Софийската градска прокуратура като обвиняема. Медиите показват нейни снимки, вероятно взети от социална мрежа, на някои от които е с други жени, чиито лица са трудно разпознаваеми, но лицето на обвиняемата е показано. Въпрос на професионален и морален спор е при тези действия, които ѝ се вменяват за извършени, следва ли да се покаже лицето ѝ. Мненията варират до двата полюса - от негативно до изцяло подкрепяща позиция, лицето да бъде показано. Но следва да се има предвид, че жената е невиновна до доказване на противното - тя е само обвиняема. По интересен за дискусия е фактът, че при подобни събития, често се търсят снимки от профили на лицата в мрежата, което също не подлежи на едностранен коментар, като поведение може ли снимки от личен профил да се поместват в медиите. Всъщност това е практика не само на българските медии. Дори при инцидента с пилота от Люфтханза бяха ползвани от световни медии на снимки на друго лице със същото име като на пилота, разбил самолета. И ако за акушерката се констатира повече склонност да се приеме показаното ѝ лице, то по различен начин стои въпросът относно лицето на нейната майка, деца.

2. Медиите потърсиха мнения и гледни точки от различни източници, в т.ч. от роднини и близки, експерти и лекари, запознати с естеството на работата в родилните отделения. Лицето на майката на акушерката беше показано ясно. По „Нова телевизия” в късните новини на 23 април се съдържа интервю с майката на 42-годишната акушерка, която, по думите на водещия, е в шок от поведението на дъщеря си, нанесла черепно-мозъчна травма на 4-дневно бебе. Жената е попитана от репортера дали дъщеря ѝ няма психични проблеми – тя отрича и твърди, че обича работата си. Освен, че ясно се вижда лицето на майката, то тя е и вторично виктимизирана с въпрос по събитието, чийто отговор по същество е лекарска и лична информация. По същата медия е излъчен репортаж от Първо РПУ, където екип на “Нова Телевизия” прави опит да вземе интервю от дъщерята на Ковачева, но младата жена категорично отказва да дава информация. На 24 април, по Нова телевизия, след емоционален разказ на майка ѝ за това колко доволни са били хората и как с бонбони и букети са давали израз на своята благодарност, на екрана, вече в близък план, отново се показва лицето ѝ от обща снимка с дъщерите, чиито лица са затъмнени. Изнасят се предположения на разследващите, че това може да е метод, ползван и преди, с цел бебетата да се зашеметят с удар, за да заспят. Разследващите били категорични, че жената е вменяема и разбираща какво прави.

На 25.04.2015 г. по програма БТВ, журналистка е пред Съдебната палата. Тя съобщава на зрителите, че акушерката остава в ареста, тъй като има достатъчно данни, че тя е извършила деянието. Във видеоматериал е показана акушерката

Ковачева – полицаи я охраняват до съдебната зала. На отправени към нея въпроси от репортери на различни медии – защо е проявила такава жестокост - тя не отговаря. Репортер зад кадър коментира: “Акушерката пристигна преди обяд в съда, тя е видимо отслабнала.” Журналистката – в коридора на съда, задава следния въпрос към възрастна жена, която върви с група хора в полутъмен коридор: “Госпожо, видяхте ли кадрите, в които Емилия бие бебето? Имахте ли сили да ги погледнете? Искате ли да кажете нещо на съда?” Жената не отговаря. В “Тази събота” водещата Жени Марчева многократно нарича обвиняемата акушерка “чудовище”.

На 25.04.2015 г. във вечерната емисия от 20 часа по БНТ в репортаж от делото срещу акушерката се съдържат кадри от въвеждането ѝ в съдебната зала. В залата, заедно с други хора, влизат две момичета и възрастна жена, които може би са майката и дъщерите на обвиняемата, но без да са афиширани. В края на репортажа, след интервю с адвоката на акушерката, се разбира, че майката и дъщерите на Емилия Ковачева са били в съда, но няма изявления от тяхна страна.

3. Третият (но не по важност) въпрос относно личната неприкосновеност е този за неприкосновеността на бебето и неговите родители. Освен за вида на травмите и че се казва Никол, друга информация за детето и за родителите му не се споменава. Споменава се, че майката била в следродилна депресия. Но мащабите, с които случаят с детето им е отразен, по никакъв начин не щади чувствата и мъката им.

4. Изнесенният клип от камерите (четвърти въпрос) не беше поместен в цялост в програмите. В сутрешния блок на БНТ „Денят започва” на 24.04.2015 г. са излъчени кадри (в цвят) от детско отделение - акушерка „прибира” детско легло с бебе в него (детето не се вижда). В емисията „По света и у нас” от 20 часа е излъчен същият репортаж от сутринта, но клипът с бебето е малко по-дълъг и тиражиран (използвана е „маска”, като е търсен ефект на документалност). Въпросният клип не е оригиналният от охранителната камера.

От БТВ и ТВ7 съобщават за кадрите, декларират, че няма да ги излъчат.

На 24.04.2015 г. по Нова телевизия случаят с бебето отново е водеща новина. Сочи се, че от етични съображения всички кадри (предоставени на “Нова Телевизия “ от вестник “България днес”), не са излъчени. Показаният запис от охранителна камера показва в общ план бебешките легла и в цял ръст жена с гръб към камерата. Анонсът на водещия обаче уточнява, че на сайта NOVA NEWS.BG са качени документални кадри, съхранили агресията над новородената Никол. Репортажът от ДКЦ СОФИЯМЕД, където е родено момиченцето, разказва, че видеоматериалът е като филм на ужасите – удар след удар и че агресията е насочена единствено срещу малката Никол. Част от това, което е видяла на записа, е разказано – акушерката обикаляла, грижила се за другите бебета, но се връщала се и с пълно самообладание изсипвала агресията си само върху малкото момиченце. В същото време близките и колегите ѝ не вярват, че тя може да извърши подобно нещо. Тя била всеотдайна в работата си и никой никога не се е оплаквал от нея.

5. По програми “Скат” и “АЛФА”

И в двете програми новината е отразена чрез последващ факт, а именно, че Софийската градска прокуратура е привлякла като обвиняема акушерката. Алфа отразява новината първа, още на 24 април в 19:42 ч. в предаването „Държавата днес”. В репортажа подробно се обяснява за жестокото деяние, излъчени са снимки на акушерката. Клипът не е излъчен, но са извадени статични кадри от него (на единият от тях се вижда как акушерката държи дете за главата). Кадрите не могат да се квалифицират като неблагоприятни и опасни, те са по-скоро като илюстрация към репортажа. За първи път новината се разпространява по програма „СКАТ” на 25

април, в новинарската емисия в 17 часа. Тя е само на текст, не са излъчени никакви кадри и снимки. И в двете програми не е нарушен чл. 16 относно личния живот на гражданите. Снимките са излъчени на 24 и 25 април по програма Алфа след като новината предизвиква широк обществен отзвук. Поведението на акушерката не е коментирано в предаванията от психолози или други експерти, случаят е отразен единствено в информационен аспект.

Желанието на журналистите да бъдат актуални и в епицентъра на събитията за пореден път прекрива деликатната граница на личната неприкосновеност на гражданите. Засиленото преекспониране на темата с битото дете определено създава обществени нагласи. Изнесените факти не щадят чувствата на засегнатите родители. Някои от цитираните случаи може да се приеме, че са в противоречие с подписания от електронните медии Етичен кодекс, който задължава журналистите да не засилват мъката на близките на жертви на престъпления. Нещо повече, преекспонирането на обвиняемата в медиите, би могло да доведе и до обратен ефект при възприемането на нейния образ от аудиторията – на жертва.

В момента действат два етични кодекса. В Етичния кодекс на българските медии пише: „Няма да засилваме мъката на хората, попаднали в беда или пострадали от престъпление, и ще съобщаваме такива информации със съчувствие и сдържаност”. Пак там пише: „Ще избягваме публикуването на снимки и записи, направени извън обществените места, ако засегнатите лица не са съгласни. Ще уважаваме желанието на хората да не бъдат безпокоени в скръбта си. Само особено важен обществен интерес може да оправдае намесата на медиите в личния и семейния живот. Спазваме презумпцията за невинност и не квалифицираме никого като "престъпник" преди издадена присъда”.

Подобен текст има и в Професионално - етичния кодекс на българските медии: „Медиите следва да проявяват специално внимание и отговорност при съобщаването и/или отразяването на инциденти, семейни трагедии, болести и други трагични произшествия, като уважават желанието на пострадалите от трагедията или попадналите в беда да не бъдат безпокоени при изразяването на тяхната мъка”. Спазват ли медиите тези разписани на хартия текстове остава въпрос, който сякаш стана тривиален.

Анна Хаджиева Предлагам докладът да бъде изпратен на Етичната комисия. В разговора ни с тях имаше ангажимент да изпращаме докладите на мониторинг, за да помогнат при изработването на стандарти. Разширявам темата към гражданите за защита на личното достойнство, правото на аудиторията да е информирана.

Георги Лозанов: Подкрепям предложението докладът да бъде изпратен на Етичната комисия, още повече, че вътре са упоменати стандартите.

Иво Атанасов: От една страна, този повишен интерес към семейството на акушерката е разбираем, стига да не се прескача границата, за която говори г-жа Хаджиева. Но, от друга страна, повишеният интерес дава възможност близките на недоказано виновния да предоставят на аудиторията аргументи в подкрепа на неговата невинност. Друг е въпросът, че обикновено те са сварени неподготвени – микрофонът и камерата ги изненадват и дори притесняват и вместо да помогнат с аргументи в полза на недоказано обвинения, се получава обратният ефект.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа “за”: приема доклада и предложението да бъде изпратен на Етичната комисия. В писмото да се отправи запитване за етичните

стандарти: до каква степен се пази неприкосновеността на лицата, които са заподозрени или обвинени и съответно на техните близки.

а) Доклад от Диляна Кирковска за осъществен надзор на предаването “Дикoff”, Нова телевизия.

Диляна Кирковска запозна Съвета с изводите от доклада. Предлага докладът да бъде изпратен на Държавната агенция за закрила на детето за становище.

б) доклад за задължителни указания за “Вава Тур” ЕООД.

Съветът за електронни медии на свои заседания, проведени на 21.04.2015 г. и на 05.05.2015 г., обсъди изпълнението от страна на “Вава Тур” ЕООД на Индивидуална лицензия ЛРР-01 1-066-01 за доставяне на радиоуслуга с наименование „Радио ТВ9“, с общ (политематичен) профил, местен обхват на разпространение - гр. Пазарджик, честота 88.6 MHz.

Съветът прие доклада на СА НЛРПР, в който се съдържат констатации за нарушения на условията на издадената на дружеството индивидуална лицензия и в съответствие с правомощията си по Закона за радиото и телевизията (ЗРТ), образува производство по издаване на индивидуален административен акт – решение за издаване на задължителни указания на доставчика на медийни услуги “Вава Тур” ЕООД за спазване на изискванията на чл. 33 от закона.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа “за”: на основание чл. 32, ал. 1, т. 12, във връзка с чл. 33, т. 12, във връзка чл. 123, ал. 1, изр. 2 от Закона за радиото и телевизията, **указва** на “Вава Тур” ЕООД, доставчик на медийни услуги по смисъла на ЗРТ, притежаващ индивидуална лицензия № ЛРР-01 1-066-01, да спазва т. 5.1 от същата, като предоставя за разпространение:

Предавания с информационна насоченост – не по-малко от 24 на сто от седмичното програмно време.

Предавания с културна насоченост – не по-малко от 3.2 на сто от седмичното програмно време.

Предавания с образователна насоченост – не по-малко от 4.5 на сто от седмичното програмно време.

Предавания с развлекателна насоченост – не по-малко от 12 на сто от седмичното програмно време.“

Определя едномесечен срок за изпълнение на посочените по-горе указания.

На основание чл. 123, ал. 1, изречение второ от ЗРТ отправя писмено предупреждение за отстраняване на нарушението в посочения по-горе срок, в противен случай Съветът за електронни медии ще предприеме съответните действия съгласно ЗРТ.

ПО ТОЧКА ВТОРА: Доклади на Дирекция «Специализирана администрация – НЛРПР»:

а) за влязло в сила решение на Съвета за електронни медии № РД-05- 19/04.02.2014 г. за издаване на лицензия за доставяне на радиоуслуга и разрешения за осъществяване на радиодейност в гр. Смолян.

С Решение РД-05-19/04.02.2014 г. СЕМ класира на първо място кандидата за лицензия “Радио експрес” АД в конкурса за радиодейност за град Смолян, честота 88.2 MHz и реши да не класира “Т Радио” ЕООД.

Решението на СЕМ е потвърдено от 3-членен състав на ВАС, като не бе обжалвано пред 5-членен състав.

С оглед горното, на “Радио експрес” АД следва да бъде издадена индивидуална лицензия за доставяне на радиослужба с наименование „Радио The Voice“, със специализиран програмен профил, насочена към аудитория до 30 години.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа “за”: издава индивидуална лицензия на “Радио Експрес” АД за доставяне на радиопрограма с наименование: “Радио The Voice” на територията на град Смолян, област Смолян, честота 88.2 MHz. Срок на лицензията: 15 години, считано от 05.05.2015 г. Начална дата на разпространение: 05.05.2015 г.

б) по заявления от «Радиокомпания Си.Джей» ООД, постъпили в Комисията за регулиране на съобщенията на основание чл. 30, т 12 на Закона за електронните съобщения и във връзка с чл. 32, ал. 1, т. 18 на Закона за радиото и телевизията;

Заявление за изменение на разрешение 00120/10.04.2008 г., свързано с промяна точката на излъчване, както и мощностите на радиопредавателната станция.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа “за”: на основание чл. 32, ал. 1, т. 18 от Закона за радиото и телевизията, във връзка с чл.30, т.12 от Закона за електронните съобщения, не възразява Комисията за регулиране на съобщенията, при спазване разпоредбите на Закона за електронните съобщения, да измени Разрешение № 00120/10.04.2008 г. за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез електронна съобщителна мрежа за наземно аналогово радиоразпръскване на радиосигнали в град София, издадено на “Радиокомпания Си.Джей” ООД, както следва:

1.Изменя букви „а“, „б“, „в“, „е“, „ж“, „з“, „и“ и „к“ от Приложение 1 „Технически параметри на електронната съобщителна мрежа”.

2.Изменя Приложение 2 “Размер, срокове и начин на заплащане на таксите”, съгласно приложение, неразделна част от настоящето решение.

За решението да бъде уведомена Комисията за регулиране на съобщенията.

Заявление за изменение на разрешение 00121/10.04.2008 г., свързано с промяна точката на излъчване, както и мощностите на радиопредавателната станция.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа “за”: на основание чл. 32, ал. 1, т. 18 от Закона за радиото и телевизията, във връзка с чл. 30, т. 12 от Закона за електронните съобщения, не възразява Комисията за регулиране на съобщенията, при спазване разпоредбите на Закона за електронните съобщения, да измени Разрешение № 00121/10.04.2008 г. за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез електронна съобщителна мрежа за наземно аналогово радиоразпръскване на радиосигнали в град София, издадено на “Радиокомпания Си.Джей” ООД, както следва:

1.Изменя букви „а“, „б“, „в“, „е“, „ж“, „з“, „и“ и „к“ от Приложение 1 „Технически параметри на електронната съобщителна мрежа”.

2.Изменя Приложение 2 “Размер, срокове и начин на заплащане на таксите”, съгласно приложение, неразделна част от настоящето решение.

За решението да бъде уведомена Комисията за регулиране на съобщенията.

ПО ТОЧКА ТРЕТА: Доклади на Дирекция «Специализирана администрация – НЛРПР» по административно-наказателни производства АУАН №№: НД-01-06, НД-01-72, НД-01- 73, НД-01-74, НД-01-97 и НД-01-99/2015 г.

Емилия Станева докладва АУАН НД-01-06/20.01.2015 г., съставен за нарушение на чл. 14, ал. 2 във връзка с т.27 и т. 33 от Критериите по чл. 32, ал. 5 от ЗРТ.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа “за”: отлага разглеждането на АУАН НД-01-06/20.01.2015 г. за следващо заседание.

Доротея Петрова докладва АУАН НД-01-72/20.02.2015 г., съставен за нарушение на чл. 89, ал. 1 от ЗРТ.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа “за”: възлага на председателя да издаде наказателно постановление.

Антоанета Найденова докладва АУАН НД-01-73/20.02.2015 г., съставен за нарушение на чл. 89, ал. 1 от ЗРТ.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа “за”: възлага на председателя да издаде наказателно постановление.

Доротея Петрова докладва АУАН НД-01-74/20.02.2015 г., съставен за нарушение на чл. 89, ал. 1 от ЗРТ.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа “за”: възлага на председателя да издаде наказателно постановление.

Антоанета Найденова докладва АУАН НД-01-97/10.03.2015 г., съставен за нарушение на чл. 13, ал. 3 във връзка с чл. 14, ал. 4 от ЗРТ.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа “за”: на основание чл. 54 от ЗАНН прекратява производството.

Доротея Петрова докладва АУАН НД-01-99/24.03.2015 г., за нарушение на чл. 17, ал. 2 във връзка с т. 27 от Критериите по чл. 32, ал. 5 от ЗРТ.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа “за”: приема случая за маловажен и предупреждава доставчика, че при следващо нарушение ще бъде санкциониран.

РАЗНИ:

В точка разни бяха разгледани: писма от генералния директор на БНР в отговор на запитване от СЕМ; Искане от Нова Броудкастинг Груп по ЗДОИ и писмо от Българската болнична Асоциация по повод отразяване случая Софиямед.

Материали приложени към Протокол № 15

1. Дневен ред.
2. Доклад от Антоанета Лозенска с изх. НД-04-30-07-26/04.05.2015 г.

Анна Хаджиева ..... **Анюта Асенова** .....

Мария Стоянова ..... **отсъства**

Георги Лозанов -
председател ..... **Иво Атанасов** .....

Старши специалист:
Магдалена Сергиева .....